

ЖАМ ГЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

2000 йил 7 март сешанба
Сотувда эркин нархда № 46 (2343)

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI OLIY MAJLISI VA ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAHKAMASINING GAZETASI

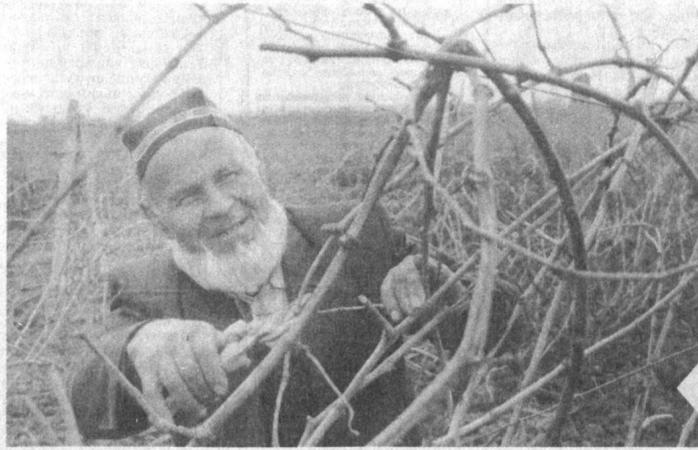
Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ

Рангли металллар парчалари ва чиқиндилари ўғриланиши ҳамда четга ноқонуний олиб чиқиб кетилишининг олдини олиш чора-тадбирлари тўғрисида

Ишлаб чиқариш-техника буюмлари парчалари ва рангли металллар чиқиндилари ўғриланиши ҳамда ноқонуний олиб чиқиб кетилишининг олдини олиш, республика иқтисодий манфаатларини химоя қилиш, шунингдек, қимматли хомашё ресурсларидан оқилона фойдаланиш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1999 йил 5 февралдаги ПФ-2212-сон Фармонида мувофиқ раангли металллар парчалари ва чиқиндиларини Ўзбекистон Республикасидан ташқарига олиб чиқиб кетиш тақиқланганлиги қайд этиб ўтилсин.
2. Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитаси Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги ва Давлат chegarаларини химоя қилувчи қўмита билан биргаликда ишлаб чиқариш-техника буюмлари парчалари ва рангли металллар чиқиндиларининг четга яқиндаги темир йўллар ва Ўзбекистон Республикаси Давлат chegarаси бўйлаб жойлашган автомобиль ўтиш ва айланб ўтиш йўллари орқали қонунга зид равишда олиб чиқиб кетилишни бартараф этиш юзасидан қатъий текзор чора-тадбирлар қўрсин.
3. Белгилансинки, факат "Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги" оқил турдаги акциядорлик жамияти ва унинг минтакавий бўлими билан Ўзбекистон Республикаси ҳудудда раангли металллар парчалари ва чиқиндиларини тайёрловчи ширкатлар билан ҳамда раангли металллар парчалари ва чиқиндиларининг жисмоний шахслар томонидан тайёрланиши ҳамда улардан "Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги" оқил турдаги акциядорлик жамияти ва унинг минтакавий бўлими билан Ўзбекистон Республикаси ҳудудда раангли металллар парчалари ва чиқиндиларини тайёрловчи ширкатларга қабул қилиниши тақиқлансин.
5. Белгилансинки, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўзбекистон Республикаси Давлат стандартлаш, метрология ва сертификатлаш маркази, Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳамда уларнинг минтакавий органларининг раангли металллар парчалари ва чиқиндилари стандартлари талабларига ва санитария меъёруларига мувофиқлиги тўғрисидаги ҳулосалари мавжуд бўлган тақдирдагина улардан ҳалқ истеъмол қилинадиган озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришда фойдаланишга йўл қўйилди.
7. Ўзбекистон Республикаси Прокуратураси раангли металллар парчалари ва чиқиндиларини тўплаш, тайёрлаш ва сотиш юзасидан назоратни қўлайтирсин, раангли металллар парчалари ва чиқиндилари бўйича ҳар бир ноқонуний ҳатти-ҳаракат юзасидан батафсил равишда жаобгарликка торгилсин.
8. Ўзбекистон Телерадиокомпанияси, Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги, оммавий ахборот воситалари аҳоли ўртасида раангли металллар парчалари ва чиқиндилари билан ноқонуний муомала қилиш ва уларни республика ҳудудидан олиб чиқиб кетиш, ҳаво ва кабел алоқа линиялари ҳамда электр-узоқталарига қасддан зарар етказиш учун жаобгарлик ҳақида кенг тушултириш ишларини олиб бурсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ
Тошкент шаҳри,
2000 йил 4 март.

Кишлоқда қаттагина боғимиз бўларди. Сермева, сердархат. Шу яқин атрофда кўп шухрат тугтганди. «Усмон боғининг ўриги» эслатади. Яна Тошкент шаҳридаги маҳаллаларнинг «Ортимизни боғ-роғга айлантираемиз» деган ташаббуслари бўлди. Сермева, сердархат. Шу яқин атрофда кўп шухрат тугтганди. «Усмон боғининг ўриги» эслатади. Яна Тошкент шаҳридаги маҳаллаларнинг «Ортимизни боғ-роғга айлантираемиз» деган ташаббуслари бўлди.

Бу сўзда қанчалар кенг маъно муҳажжасам. Ота оила бошлиғи, ўз фарзанди униб-ўсиши, вояга етиши учун биринчи масъул шахс. Эл-юрт хизматида қайтишган, эзгу ишлар билан мактовга сазовор одамни «Отасига раҳмат!» деган сўз билан алқашади.

«Ота рози — Худо рози» деган ҳикмат эса бағри кенг халқимиз ҳаётида отанинг мактеби қанчалар юксак эканлигини ақс эттиради. Кимдир яхши ишлари билан ном қозонса ёки тескари «ибрат» кўрсатса, қисқаси, бошқалардан ажраб турса, одамлар «Отаси ким экан?» деб сўрайди. Демак, фарзанд тарбияси учун раҳмат ҳам, лаянат ҳам, аввало, отага йўналтирилади.

Шундай экан, соғлом авлод камолоти ҳали бола дунёга келмаган кунлардан оқибатининг ҳатти-ҳаракати билан бевосита боғлиқ. Отанинг тарбиясини олган бола баркамол ўсади, ҳаётий довларини мардондор енгиб ўтади. Энг эзгу дуолар, кўнглини ром этувчи қўшиқлар отага бағишланган. Зотан, баркамол оилага ҳаммиса иродали, иймонли ота бош бўлган.

Суратда: олтинсойлик машҳур боғбон Хизирли Тиллаев.
Тоҳиржон ХАМРОҚУЛОВ
Ўлган сурат.
Сурхондарё вилояти.

ХУҚУҚИЙ МАДАНИЯТНИ ЮКСАЛТИРИШГА ЭЪТИБОР

Жиззахда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг фуқароларни ҳуқуқий тарбиялашни яхшилаш масалаларини бўйича ишчи гуруҳининг вилоятда ҳуқуқий маданиятни юксалтириш миллий дастурини ҳаётият таътиб этиш борисда амалга оширилган ишларга бағишланган йилгилиши бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Республикаси Конституциявий суди расми, Олий Мажлисининг фуқароларни ҳуқуқий тарбиялашни яхшилаш масалаларини бўйича ишчи гуруҳи раҳбари Б.Эшонов аниқлаш сўзга чиқиб, бу борада вилоятда муайян ишлар амалга оширилганлигини таъкидлаш билан бирга, аҳоли ўртасида ҳуқуқий маданиятни юксалтиришда ҳуқуқ тартибдор органлари, олий ва ўрта махсус билим юрталарининг ҳуқуқшунос олим ва ўқитувчилари, вилоят раёти ва телевидение-си, бошқа оммавий ахборот воситалари ҳамда мазкур таъкиддор жамоат шаклилотларининг ўрни ва вазифаларига батафсил тўхтади.

Рустам УМАРОВ: — Бир пайлар Тошкентнинг атрофи мевали дархат бўлган. Кўчаларда шигил-шигил солиб ётган. Кейинги бир неча ўн йилликларда кўллаб ёввойи дархатлар экиб ташланди. Еа маҳали гув-гув оқ момиқчалари учиб қолди, ҳавода Юриб бўлмайдди. Мевали дархатларни кўпроқ экиш тарафдориман. Болаларга ҳам фойда.

Аскар ШОКИР,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг ҚАРОРИ

Қишлоқ хўжалиги экинларини баҳорги экишни уюшқоқлик билан ўтказиш ҳамда 2000 йилда давлат эҳтиёжлари учун харид қилинадиган қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари учун ҳисоб-китобларни ўз вақтида таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида

Толасининг сифат кўрсаткичлари юқори бўлган ўзбекистон селекция навларини республика минтақаларининг тупроқ-иклим шароитларини ҳисобга олган ҳолда оқилона жойлаштириш, хўжаликлари уруғлик чигит билан кафолатли таъминлаш ва 2000 йил ҳосили учун баҳорги дала ишлари бутун комплексини уюшқоқлик билан ўтказиш, давлат эҳтиёжлари учун харид қилинадиган қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари учун ҳисоб-китобларни ўз вақтида таъминлаш, шунингдек, Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 25 ноябрдаги 491-сон қарорига қисман ўзгартириш қилиш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Қоракалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ҳокимликлари, Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, Макроиктисодиёт ва статистика вазирлигининг 2000 йил ҳосили учун чигит экиш майдонлари, гўза навларини жойлаштириш ва пахтани янги ҳосили миқдори тўғрисидаги тақлифларига розилик берилсин.
- Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги Қоракалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликлари билан биргаликда 2000 йилда гўза ва бошқа қишлоқ хўжалиги экинлари ҳосилини сезиларли даражада ошириш бўйича таъминлаш ҳамда агротехника тадбирлари комплексининг таъминлашда ўтказилишини таъминласин.
- 2000 йил ҳосили учун уруғлик чигитни тайёрлаш ва вилоятларро ташувлар бўйича топшириқ таъминласин.
- «Ўздавпахтасаноатсотиш» уюшмаси уруғлик чигит тайёрлаш сифатини яхшилаш, уларни тозалаш, навларга ажратиш, туқизилантириш, сарқиллаш ва дориланиш 10 мартача тугаллаш чора-тадбирларини қўрсин. Уруғлик чигит хўжалиқларга гўза навларини жойлаштиришнинг зарур қарор билан таъминланган тартибга қатъий риоя этган ҳолда берилсин.
- 2000 йил учун пахта толасининг давлат харидлари ҳақида уни етказиш ҳақида 30 фойиз даражасида сақлаб қолинсин. Белгилансинки, давлат харидларининг таъминланган ҳажмидан ортиқча пахта хомашёсидан

— Бу ерлардан аввалдан фойдаланиб келинган, хўжалик томонидан пахта ва галла экилган, — деди Каттакўрғон туман ҳокимининг биринчи ўринбосари Нурмамет Элмаметов қўлимдаги шикот хати билан танишиб чиққач. — Тўғри, мелиоратив ҳолати бироз нуқулди. Аммо сиз кўп. Уни умуддор ерга айлантириш фермернинг ўзига боғлиқ. Шикот хати ёзганлар мента ҳам келиши ганди. Уларнинг мақсади пахта эмаслиқ. Бизда эса пахта ва галладан бошқа экинлар ҳосили учун давлат буюртмаси йўқ. Шу сабабдан ҳам, фермерлар ихтиёридаги бундай ерлар ҳам пахтачилик учун режалаштирилган.

— Очиги, фермерларнинг ҳам — изоқ берди туман деҳқон ва фермер хўжалиқлари уюшмаси раиси Зикрилла Исқандоров. — Бу майдонлардан қатта маблаг ва қаттиқ меҳнат эвазигагина мўлжалдаги ҳосилни олиш мумкин. Сабаби — ерости сувлари яқин, шўр миқдори меъёрдан анча юқори.

Каттакўрғонда «Аббос», «Рустам», «Оқдарб», «Самарқанд», «Умарбобо» фермер хўжалиқлари расилари томонидан таъхиринта йўланган шикот хатига икки рабарбиннинг муносабати шундай бўлди. Мақтўб мазмуни эса қуйидагича эди:

«Туманида фермер хўжалиқлари ривожланишига етарли эътибор берилмапти. Ишга тўқинлик ҳоллари кўп. Асосийси, рабарбиннинг ер шариоти билан ҳисоблаш ривожлантириш. Ихтиёрига олган прокис ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаб, умуддор ерларга айлантириш. Ахир, Президентимиз таъбиркорга, фермерга шунчалик ишонч билдираётган бир пайтда мамлакатимизда иқтисодиётини ислохотларнинг қурраштирилишига, иқтисодиётнинг эркинлаштирилишига биз ҳам ҳисса қўшилишимиз керак-ку...»

ФЕРМЕР НЕГА ХУНОБ?

ёки Каттакўрғон туманида тадбиркорликнинг қўллаб-қувватланмаётгани хусусида

Максадимиз — рабарбиннинг ёмонотлиққа чиқариши эмас, факат қонунда белгиланган ҳақ хўжуқимизни талаб қилиш. Эркин меҳнат қилиш эркин фермер хўжалигини ривожлантириш. Ихтиёрига олган прокис ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаб, умуддор ерларга айлантириш. Ахир, Президентимиз таъбиркорга, фермерга шунчалик ишонч билдираётган бир пайтда мамлакатимизда иқтисодиётини ислохотларнинг қурраштирилишига, иқтисодиётнинг эркинлаштирилишига биз ҳам ҳисса қўшилишимиз керак-ку...»

Журналист сурштируви

— Бу ерлардан аввалдан фойдаланиб келинган, хўжалик томонидан пахта ва галла экилган, — деди Каттакўрғон туман ҳокимининг биринчи ўринбосари Нурмамет Элмаметов қўлимдаги шикот хати билан танишиб чиққач. — Тўғри, мелиоратив ҳолати бироз нуқулди. Аммо сиз кўп. Уни умуддор ерга айлантириш фермернинг ўзига боғлиқ. Шикот хати ёзганлар мента ҳам келиши ганди. Уларнинг мақсади пахта эмаслиқ. Бизда эса пахта ва галладан бошқа экинлар ҳосили учун давлат буюртмаси йўқ. Шу сабабдан ҳам, фермерлар ихтиёридаги бундай ерлар ҳам пахтачилик учун режалаштирилган.

— Очиги, фермерларнинг ҳам — изоқ берди туман деҳқон ва фермер хўжалиқлари уюшмаси раиси Зикрилла Исқандоров. — Бу майдонлардан қатта маблаг ва қаттиқ меҳнат эвазигагина мўлжалдаги ҳосилни олиш мумкин. Сабаби — ерости сувлари яқин, шўр миқдори меъёрдан анча юқори.

Каттакўрғонда «Аббос», «Рустам», «Оқдарб», «Самарқанд», «Умарбобо» фермер хўжалиқлари расилари томонидан таъхиринта йўланган шикот хатига икки рабарбиннинг муносабати шундай бўлди. Мақтўб мазмуни эса қуйидагича эди:

«Туманида фермер хўжалиқлари ривожланишига етарли эътибор берилмапти. Ишга тўқинлик ҳоллари кўп. Асосийси, рабарбиннинг ер шариоти билан ҳисоблаш ривожлантириш. Ихтиёрига олган прокис ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаб, умуддор ерларга айлантириш. Ахир, Президентимиз таъбиркорга, фермерга шунчалик ишонч билдираётган бир пайтда мамлакатимизда иқтисодиётини ислохотларнинг қурраштирилишига, иқтисодиётнинг эркинлаштирилишига биз ҳам ҳисса қўшилишимиз керак-ку...»

ҳолатига қаранг. Мана, мутахассис айтсин. Шўрланган, ботқоқликка айланган, бутунлай лўқ (сув ўти) билан қопланган ерга пахта экиб бўладими? Аслида менинг 15 гектар ерим бор эди. Хосилдор. Бултур 11 гектарига пахта экиб, гектардан 31 центнердан ҳосил олдим. Соф фой-

камда 40 центнердан ҳосил олиш режалаштирилган. Исоқ Холловнинг ҳисоб-китобича ҳосилдорлик 60 центнерга етди. Аввалдан фойдаланиб келинган 10 гектар ер эса чигит экишга тайёрланган. «Канал бўйидаги 6 гектарга чигит экишдан овоз қилишса бўлди, 10 гектарлик майдоннинг ҳар гектаридан 28 центнердан эмас, бемалол 35 центнердан ҳосил кўтарилсин эълобиман», — деди фермер.

Дарвоқе, «Фермер хўжалиги тўғрисидаги» Ўзбекистон қонунининг 23-моддасида шундай сўз бор: «Фермер хўжалиги қишлоқ хўжалиги кооперативи (ширкат хўжалиги) умумий мажлисининг қарори билан белгиланган иқтисодлашувча мумофиқ, ўз фаолияти йўналишларини, ишлаб чиқариш тузилмаси ва ҳажмларини мустақил равишда белгилайди. Фермер хўжалиги қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг қонунларда тақиқланмаган ҳар қандай тури ҳамда қишлоқ хўжалиги маҳсулотини қайта ишлаш ва реализация қилиш билан шугулланишига ҳақлиқ».

Республикамиз Президентини Ислом Каримов йил якунларига бағишланган мажлисида «Фермер хўжалиги қишлоқ хўжалиги учун мўддатга фойдаланиш учун олган еркин амалда ҳақиқий хўжайинга айлланиши керак. Тузилган шартноманинг барча шартлари деҳқон томонидан ҳам, хўжалик ва маҳаллий ҳокимият томонидан ҳам сўзсиз бажарилиши зарур. Шарънома мажбуриятларини бузган томон, албатта, қонун олдига жаъоб бериши шарт. Энг муҳими, давлат қишлоқдаги мулкдорларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашни керак, деб ҳисоблайман, — деб

Абдурақул САТТОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

